

[Martin Sørensen (Peterslund).]

og den „tjenende“ Ejendom. Jeg synes dog, det vilde være lige saa rigtigt at sige „vejsøgende“ og „vejafgivende“, selv om der i øvrigt ikke kan være Spor af Tvivl om, hvad der menes med disse tekniske Udtryk.

Jeg finder de i § 2 fastsatte Bestemmelser meget fornuftige. Det vil næppe indtræffe, at en Dommer vil nægte en Mand en nødvendig Vej, naar der gives fuld Erstatning til ham, der skal afstaa Areal til Vejen, ligesom en Dommer heller ikke vil tilstaa en Mand en Vej, han kan undvære, naar det vil medføre uforholdsmæssig Skade for ham, der skal afstaa Areal til Vejen. I de fleste Tilfælde kan man vel gaa ud fra, at Dommeren ogsaa vil indhente Erklæring fra en Landinspektør, navnlig i alle Sager, hvor der er Tvivl, og hvor der kan være stor Strid om Vejrettighederne.

I Lovforslaget er ikke anført, hvorledes der skal forholdes med Renter og Afdrag paa Erstatningssummen, hvorfor der gives Pant i den vejsøgende Ejendom, og der er heller ikke anført noget om, hvorvidt det er Ejeren tilladt at optage et Laan hos en Sparekasse med Fortrinsret, saaledes at han er i Stand til at betale Erstatningsbeløbet kontant, naar frivillig Overenskomst ikke opnaas. Det kan være meget godt, at der staar i Lovforslaget, at man skal betale kontant, men dersom Manden nu ingen Penge har og ingen kan skaffe og ikke kan give nogen Sikkerhed i sin Ejendom, fordi den forud er optaget, saa synes jeg dog, det var ligetil, at han fik Lov til at optage Laan i en Sparekasse med Fortrinsret og saaledes kunde betale det kontant, han ifølge Loven skal betale kontant.

I sidste Punktum af § 2, Stk. 2, bestemmes det, at Vejret ikke kan tilkendes den Ejer, der ved en vilkaarlig Handling har afbrudt Ejendommens hidtidige Forbindelse med offentlig Vej. Dette kan synes at være en meget fornuftig og rimelig Bestemmelse: naar Manden selv har ødelagt den Vejret, han havde, bør han naturligvis ikke ved Rettens Hjælp have en ny Vejret. Men der er dog ogsaa et Hensyn her at tage til Panthaverne. En Ejendom uden Vejret er jo nærmest værdiløs,

og Kreditorerne kan ikke være ansvarlige for og bøde for en Debtors uforsvarlige Handlemaade. Dette Punkt tror jeg man skal se lidt paa i Udvalget, at der altsaa er et Hensyn at tage ogsaa til Panthaverne, der har skudt Penge ind i Ejendommen.

Fremdeles vil jeg gerne spørge, om der ikke kunde indrømmes Gebyrfrihed i en vis Tid, f. Eks. i et Aar fra Lovens Vedtagelse, saaledes at der blev let Adgang til at faa alle disse gamle Vejstridigheder bragt ud af Verden. Hvis man sagde som saa: Det koster ingenting, hvis du søger for at faa dit Kram i Orden, inden der er gaaet et Aar, saa tror jeg, man hurtigere vilde faa Ende paa alle disse Sager.

Endelig vil jeg tillade mig at forespørge den højtærede Justitsminister med Hensyn til § 5, om det ikke er for tidligt at udslette eller fritage Dommeren for ved Udstykning at notere den ved Udstykningen foregaaende Forandring med Hensyn til Matrikelnummer, Hartkorn og Vejadgang, saaledes som det er bestemt i Loven om Jorders Sammenlægning og Udstykning. Selv om Loven træder i Kraft den 1. Juli, vil det tage meget lang Tid, navnlig hvis vi ikke faar Gebyrfrihed en vis Tid, inden alle de gamle Vejhævder er bragt i Orden; for jeg gaar ud fra, at det er en frivillig Lov, som Ejendomsbesidderne kan benytte, hvis de vil. I den Tid, der hængaar, forinden Tinglysning er gennemført, bliver der ligesom et tomt Rum for de Ejendomme, der udstykkes, hvis det ikke bestemmes, at Dommeren, enten i Henhold til nærværende Lov eller i Henhold til Loven om Jords Sammenlægning og Udstykning, noterer noget om Vejadgang.

Det var i det væsentlige, hvad jeg har at bemærke til Lovforslaget. Idet jeg gentager, at det er et meget vanskeligt, men ogsaa et meget vigtigt Omraade at lovgive paa, og idet jeg anerkender, at det forelagte Lovforslag i sin Helhed byder paa en god og forsvarelig Løsning af Spørgsmaalet, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til velvillig Behandling og Vedtagelse i det høje Landsting.

Justitsministeren (Steincke): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for deres Tilslutning til Lovforslaget, i hvert Fald til dets Hovedlinier, og skal indskrænke